

Eleverna och den livsviktiga skolan

Skolverket

When a flower doesn't grow
you fix the environment in
which it grows, not the flower.

Alexander den Heijer

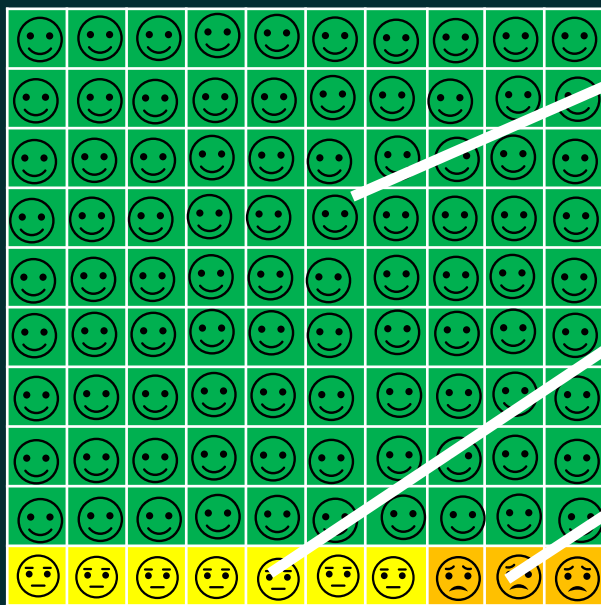
Upplägg

- En skola för alla - för lärande, hälsa och utveckling
- Psykisk hälsa och ohälsa hos barn och elever
- Lärarnas arbete med att stärka elevers psykiska hälsa
- Att organisera för en hälsofrämjande miljö
- Främja välmående och förebygga psykisk ohälsa med olika insatser
- Stöd i arbetet för samverkan socialtjänst och skola

Preventionsparadoxen

Ca 1,1 miljon elever i grundskolan

10% av 990 000 elever = 99 000 elever

25% av 77 000 elever = 19 250 elever

40% av 33 000 elever = 13 200 elever

The myth of average

The myth of average

Copyright SPSM

Psykisk hälsa och ohälsa hos barn och elever

Lärares arbete för att främja välmående

Organisera för hälsofrämjande miljöer för elever och lärare

Universella och selekterade insatser

A photograph of two children in a park. On the left, a child in black leggings and patterned pants is performing a handstand on a green artificial turf surface. On the right, a child in a light green shirt and blue jeans is in a dynamic pose, leaning forward with arms extended. The background shows a paved path, some trees, and other people in the distance under a bright sky.

Fysisk aktivitet för hälsa och lärande

**SAMS – Samverkan socialtjänst skola
Obruten skolgång för placerade barn och
unga**

SAMS ett stöd för socialtjänsten och skolans samverkan

Syftet med stödet är att barn och unga i samhällsvård ska få kontinuerlig skolgång när placeringen innebär skolbyte.

Har tagits fram av Skolverket, SPSM och Socialstyrelsen

SAMS finns att ladda ner
gratis på
Socialstyrelsens och
Skolverkets webb

- Det finns tre faser, inför placering, under placering och inför avslut av placering.
- För varje steg finns förklarande texter, som utgår från gällande regelverk och tydliggör roller och ansvar för socialtjänsten och skolan.
- Vill du veta mer, kontakta eva.agaker@socialstyrelsen.se

Översikt över stegen

Inför placering

	Vad behöver göras	Vems ansvar	Syfte
1.	Hämta in samtycke från vårdnadshavare och/eller barnet eller den unge rörande samverkan med skolan.	Socialsekreterare	Uppgifter som annars omfattas av sekretess kan lämnas över till skolan.
2a.	Informera utbildningsförvaltningen i hemkommunen om behov av ny skolplacering.	Socialtjänsten	
2b.	Vid byte till skola i annan kommun än hemkommunen Informera utbildningsförvaltningen i den kommun där barnet eller den unge ska fortsätta sin skolgång om behov av ny skolplacering.	Socialtjänsten	
3.	Informera rektor på avlämnande skola om att barnet eller den unge kommer att lämna skolan.	Socialtjänsten	
4.	Informera rektor på mottagande skola om att barnet eller den unge kommer att komma till skolan.	Socialtjänsten	
5.	Sammanställa information inför överlämning.	Rektor de skola	
6.	Genomföra överlämning.	Rektor ande skola	

Inför placering – beskrivning av stegen

	Vad behöver göras	Vems ansvar	Syfte
1.	Hämta in samtycke från vårdnadshavare och/eller barnet eller den unge rörande samverkan med skolan.	Socialsekreterare	Uppgifter som annars omfattas av sekretess kan lämnas över till skolan.

Bedöm om du behöver samtycke

Innan du tar kontakt med till exempel en utbildningsförvaltning eller en skola rörande samverkan för barnets skolgång behöver du i regel hämta in samtycke. Du behöver göra en bedömning i varje enskilt ärende av vem du kan kontakta och vilka uppgifter du kan lämna ut utan att bryta mot sekretessen.

Varför kan det behövas samtycke?

Kontakter med skolan innebär bland annat att du lämnar ut uppgifter att barnet eller den unge utreds eller är placerad av socialtjänsten. Denna uppgift är skyddad av sekretess.

Huvudregeln inom socialtjänsten är att sekretess gäller för uppgifter om en enskilds personliga förhållanden. Sådana uppgifter får bara lämnas ut om det står helt klart att den enskilde eller någon närtstående till denne inte lider men om uppgifterna röjs.² Begreppet "lida men" har en mycket vidsträckt innebörd, men avser framför allt de olika kränkningar av den personliga integriteten som kan uppstå om uppgifterna lämnas ut. Bara det att någon känner till en känslig uppgift om en person kan i många fall vara tillräckligt för att personen ska lida men.

I många samverkanssituationer går det att lösa sekretessfrågan genom att den enskilde samtycker till att information, som annars hade varit skyddad av sekretess, får lämnas mellan myndigheter.

Vem ska lämna samtycke?

Du måste göra en bedömning i varje enskilt fall av vem som ska lämna samtycket. När det gäller sekretessbelagda uppgifter som rör barn under 18 år kan vårdnadshavarna samtycka vara tillräckligt. Om det är vårdnadshavarna som ska lämna samtycket, och barnet har två vårdnadshavare, är huvudregeln att båda vårdnadshavarna ska lämna samtycke.³

Utifrån barnets ålder och mognad krävs ibland samtycke både från barnet och från vårdnadshavarna. Om barnet själv bedöms kunna fatta beslut

² Se 26 kap. 1 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.
³ Se 6 kap. 11 och 13 §§ Strädbalken.

Referenser

- *Bedömning för hållbart lärande*. Kunskaps- och hälsofrämjande praktiker i skolan. Skolverket (2024)
- *Att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa i förskolan*. IFOUS (2021)
- *Stöd för ledarskap i klassrummet*, Nilsson & Karlberg, Skolverket.
- *Classroom-Level Authoritative Teaching and Its Associations with Bullying Perpetration and Victimization*. (Kloo, Thornberg och Wänström (2023)
- *A multilevel study of peer vicimization and its associations with teacher support and well-functioning class climate*. (Thornberg et al, 2023)

Referenser

- The Myth of Average, Todd Rose TED-talk
- *Skolutveckling för hållbart lärande*. Lundahl, Mickwitz, Skott (2022)
- *Att platsa i en skola för alla*. Hjärne & Säljö (2013)
- Elevhälsa för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete Urplay Eva Hjärne (2018)
- Fysisk aktivitet och hälsa UR Samtiden, Örjan Ekblom (2018)
- SBU, Främjande av psykiskt välbefinnande hos barn och ungdomar
- Att förbättra skolor med stöd i forskning Rönnström & Johansson (2021)
- Samordning för ett hållbart elevhälsoarbete, Hylander och Skott (2020)

Tack för att ni lyssnat

Malin Öhman

e-post: malin.ohman@skolverket.se

Skolverket